

Remissvar gällande promemoria Hållbar och högkvalitativ läkarutbildning och klinisk forskning – förslag till ett reviderat ALF-avtal

Samling för Allmänmedicinsk Forskning och Utbildning (SAFU) vill ta möjligheten att avlämna synpunkter gällande promemorian *Hållbar och högkvalitativ läkarutbildning och klinisk forskning – förslag till ett reviderat ALF-avtal*.

SAFU vill börja med att betona att forskning i framtidens nära vård är avgörande för att kunna möta patienterna på bästa sätt. En översyn av ALF-avtalet för att skapa en långsiktigt hållbar och högkvalitativ läkarutbildning och forskning som tar hänsyn till detta föränderliga landskap är därför nödvändig. SAFU anser att promemorian på många sätt mycket bra beskriver primärvårdens centrala roll i framtida nära vård, forskning och utbildning, men tycker inte att promemorians förslag på resursfördelning speglar primärvårdens roll och utökade ansvar i tillräcklig mån. Som understryks i punkt 7.4.1, så är resurserna inom ALF-avtalet som används till forskning och utbildning i primärvården oproportionerligt lågt i förhållande till hur stor del av all vård som sker i primärvården och hur ämnet allmänmedicin har i det nya läkarprogrammet. **Det nya förslaget till ALF-fördelning ändrar tyvärr inte förutsättningarna för detta missförhållande.**

Relevant klinisk forskning ska bedrivas där patienterna tas om hand och utvecklingen mot en alltmer patientnära och effektiv vård innebär att en allt större del av vården kommer att bedrivas i primärvården. Framtidens primärvårdspatienter kommer i större utsträckning ha multipla kroniska diagnoser och ha ökade behov av avancerade vårdinsatser utanför sjukhus. Skillnad mellan ett primärvårdsperspektiv och den specialiserade vårdens perspektiv är dels i vilken sjukdomsfas (frisk-risk-sjuk-sjukhuskrävande) patienten befinner sig, dels det patientcentrerade perspektivet som innebär att ta hänsyn till flera samtidiga (sinsemellan oberoende) och inte enbart associerade (relaterade till grunddiagnosen) sjukdomar. När den specialiserade vårdens perspektiv får dominera forskningen så är det hög risk att många för folkhälsan viktiga forskningsfrågor förblir utforskade och stora delar av våra patienter aldrig inkluderas i forskningen.

I promemorian anges att varje region själv skall få bestämma om man skall satsa ALF-medel speciellt på primärvården. Någon nationell prioritering mot primärvård skall inte göras. Man skriver "...anser de flesta att det inte bör öronmärkas särskilda medel för primärvård i det centrala ALF-avtalet." (sidan 153). **SAFU anser att det i promemorian måste finnas ett tydligare definierat ansvar, främst nationellt men även regionalt, för att stödja en ökande resurstilldelning mot primärvården.** Detta är synnerligt viktigt då också en allt större andel av utbildningsansvaret för läkarutbildningen och andra vårdutbildningar kommer att bedrivas inom primärvården. Möjligheterna för primärvårdens kliniker att utvecklas professionellt inom forskningsområdet är av största vikt för att säkerställa en hållbar, konkurrenskraftig och kliniskt relevant patientnära forskning och i förlängningen en högkvalitativ och kostnadseffektiv vård. Ett reviderat ALF-avtal kan spela en viktig roll i denna utveckling.

För mer information, se SAFUS förslag: [SAFU: Forslag-gallande-utvecklandet-av-en-nationell-och-regional-FoU-struktur-for-forskning-i-primarvarden.pdf \(safu.se\)](https://www.safu.se/SAFU-Forslag-gallande-utvecklandet-av-en-nationell-och-regional-FoU-struktur-for-forskning-i-primarvarden.pdf)

Johan Ärnlov,
Ordförande Samling för Allmänmedicinsk Forskning och Utbildning, SAFU
Professor i Allmänmedicin vid Karolinska Institutet

Samling för Allmänmedicinsk Forskning och Utbildning (SAFU) [SAFU – Samling för Allmänmedicinsk Forskning och Utbildning](#) är en nationell samverkansgrupp med representanter från alla enheter på landets universitet där ämnet allmänmedicin ingår, Svensk förening för Allmänmedicin och Svenska Distriktläkarföreningen. SAFU är en professionell samverkans- och idégrupp för erfarenhetsutbyte i forsknings och utbildningsfrågor inom allmänmedicin. Gruppen har sedan bildandet 2016 arbetat med frågorna på nationell nivå och haft en fortlöpande kontakt med andra instanser engagerade i FoU-frågor, till exempel företrädare och utredare inom social och utbildningsdepartement, Vetenskapsrådet, Svenska Läkarsällskapet, Sveriges Läkarförbund, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samt andra allmänmedicinska intressenter och företrädare. Målet för SAFUs arbete är att verka för att utveckla forskning och utbildning för den framtida allmänmedicinen och primärvården i Sverige